

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านออกเสียง

เรื่องที่ 1 ความรู้พื้นฐานในการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1

ม.2/1

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ม.2/8

มีมารยาทในการอ่าน

ใบงานที่ 1.1 ความรู้พื้นฐานในการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การอ่านในใจแตกต่างจากการอ่านออกเสียงอย่างไร

.....
.....

2. การอ่านมีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. การอ่านหนังสือในห้องสมุดต้องปฏิบัติอย่างไร จึงจะถูกต้องตามมารยาทในการอ่าน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. การอ่านที่มีประสิทธิภาพ มีปัจจัยพื้นฐานอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 1.2 หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.2/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ตามวิธีอ่านที่กำหนด

ข้อ	วิธีอ่าน	ตัวอย่าง
ตัวอย่าง	อ่านตามอักขรวิธี	สวัสดี อ่านว่า สะ-หวัด-ดี (อ่านออกเสียงอักษรนำ)
1	อ่านตามอักขรวิธี	1. 2.
2	อ่านตามความนิยม	1. 2.
3	อ่านตัวย่อ	1. 2.
4	อ่านตัวเลขและเครื่องหมายต่างๆ	1. 2.
5	อ่านนามเฉพาะ	1. 2.

แบบฝึกหัด การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ตัวชี้วัด ท 1.1

ม.2/1

ม.2/8

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
มีมารยาทในการอ่าน

บทอ่านร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ 1

สงสารนักภักดีเจ้าพี่เอ๋ย	เป็นคู่เซยเคียงชิดพิสมัย
ถึงรูปชู้ตัวดำแต่น้ำใจ	จะหาไหนได้เหมือนเจ้าเขวามาเลย
ตั้งแต่มีแต่จะเลยลับ	จนสิ้นดับกาลาปาวสาน
จนม้วยดินสิ้นฟ้าแลบาดาล	มิได้พาลพบสมรแต่ก่อนมา
พี่แบ่งบุญบรรพชิตอุทิศให้	เจ้าจงไปสู่วรรคให้บรรพชา
อันชาตินี้มีกรรมจำนรา	เพื่อชาติหน้าขอให้พบประสบกัน
เป็นมนุษย์ครุฑาเทวาธิราช	อย่ารู้ขาดเสนหาจนอาสัญ
ให้สมวงศ์พงศ์ประยูรตระกูลกัน	อย่าต่างพันธุ์ผิดเพื่อนเหมือนเช่นนี้

ที่มา : พระอภัยมณี ของสุนทรภู่

บทอ่านร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ 2

อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ	ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
สงวนคมสมนึกใครฮึกฮัก	จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรรลย์
จับให้มันคั่นหมายให้ว้าวอด	ช่วยให้รอดรักให้ชิดพิสมัย
ตัดให้ขาดปรารถนาหาสิ่งใด	เพียรจงได้ดังประสงค์ที่ตรงดี
ธรรมด่าว่ากษัตริย์อัถิเรก	เป็นองค์เอกอำนาจตั้งราชสีห์
เสียงสังหารผลาญสัตว์ในปฐพี	เหตุเพราะมีลมปากนั้นมากนัก
เหมือนหน่อเนื้อเชื้อวงศ์ที่องอาจ	ย่อมเปรี๊ยะปราชญ์ปรากฏเพราะยศศักดิ์
ผู้ใหญ่ผู้น้อยพลอยมาสามีภักดี	ได้พร้อมพรักทั้งปัญญาบารมี
ถ้าเกียดร้านเกียรติยศก็ถดถอย	ข้าไทพลอยแพลงพลิกออกหลีกหนี
ต้องเศร้าสร้อยน้อยหน้าทั้งตาปี	ทูลดั่งนี้กลัวจะเป็นเหมือนเช่นนั้น
ด้วยไหนไหนก็ได้มาสามีภักดี	หมายจะรักพระไปกว่าจะอาสัญ
จึงทูลความตามจริงทุกสิ่งอัน	ล้วนสำคัญขออย่าให้ผู้ใดฯ

ที่มา : เพลงยาวถวายโอวาทของสุนทรภู่

แบบประเมิน การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ถูกต้องตามลักษณะ คำประพันธ์				การแบ่ง วรรคตอน				ออกเสียง ชัดเจน				การใช้น้ำเสียง				รวม 16 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติได้ถูกต้อง ให้ 4 คะแนน
- ปฏิบัติมีข้อบกพร่องเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติมีข้อบกพร่องปานกลาง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติมีข้อบกพร่องมาก ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14 - 16	ดีมาก
11 - 13	ดี
8 - 10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.2/2 จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....

2. การอ่านจับใจความสำคัญ มีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. นักเรียนสามารถนำเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาต่างๆ ได้อย่างไร

.....
.....
.....

4. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีหลักการอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

5. นักเรียนคิดว่า หลักการอ่านจับใจความสำคัญมีความสัมพันธ์กับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนอย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ 2.2 การวิเคราะห์บทความแสดงข้อเท็จจริง

ตัวชี้วัด

ท 1.1	ม.2/4	อภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
	ม.2/5	วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน
	ม.2/6	ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกบทความจากหนังสือพิมพ์มา 1 เรื่อง ตัดลงในกรอบ แล้ววิเคราะห์และแสดงข้อเท็จจริง จากเนื้อเรื่องตามหลักการวิเคราะห์

(ตัดบทความ)

การวิเคราะห์เรื่อง

1. รูปแบบของเรื่อง

.....
.....
.....

2. ใจความสำคัญของเรื่อง

.....
.....
.....

3. ข้อเท็จจริง

.....
.....
.....

4. ความคิดของผู้เขียน

.....
.....
.....

5. การเรียงลำดับเหตุการณ์

.....
.....
.....

6. การใช้สำนวนภาษา

.....
.....
.....

ใบงานที่ 2.3 การประเมินค่าบทกวี

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.2/7 อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

บทกวีเราจะร้องเพลงชาติไทยให้ใครฟัง

ธงชาติไทยไกวกวัดสะบัดพลิ้ว
แลร์วิ้วสลับงามเป็นสามสี
ผ้าผืนน้อยบางเบาเพียงเท่านั้น
แต่เป็นที่รวมชีวิตและจิตใจ
ชนรุ่นเยาว์ยืนเรียบระเบียบแถว
ดวงตาแน่วนิ่งตรงธงไสว
“ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย”
ฟังกราวใดเลือดช่านพล่านทั้งทรวง
ผืนแผ่นดินถิ่นนี้ที่พำนัก
เราแสนรักและแสนจะแหวนหวง
แผ่นดินไทยไทยต้องครองทั้งปวง
ชีพไม่ล่วงใครอย่าล้ำมาย่ำยี้
เธอร้องเพลงชาติไทยมันใจเหลือ
พลีชีพเพื่อชาติที่รักทรงศักดิ์ศรี
เพลงกระหึ่มก้องฟ้าก้องธาตรี
แม้ไพร่ได้ฟังยังถอนใจ
แต่สิ่งหนึ่งซึ่งไทยร้ายใจเหลือ
คือเลือดเนื้อเป็นหนอนคอยบ่อนไส้
บ้างหากินบนน้ำตาประชาไทย
บ้างฝักใฝ่ลัทธิชั่วนากลัวเกรง
ทุกวันนี้ศึกไกลยังไม่ห่าง
แต่หวั่นทรวงศึกใกล้ไล่ข่มเหง
ถ้าคนไทยหันมาฆ่ากันเอง
จะร้องเพลงชาติไทยให้ใครฟัง! ฯ

นภาลัย (ฤกษ์ชนะ) สุวรรณธาดา, 2510

ใบงานที่ 2.3 การประเมินค่าบทกวี

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทกวีเราจะร้องเพลงชาติไทยให้ใครฟัง แล้วประเมินคุณค่า

1. เนื้อหาและส่วนประกอบของเนื้อหา

2. คุณค่าด้านการใช้ภาษา

3. แนวคิดของผู้เขียน

ใบความรู้ การอ่านหนังสือนอกเวลา

ตัวชี้วัด

- ท 1.1 ม.2/7 อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
- ม.2/8 มีมารยาทในการอ่าน

การเลือกอ่านหนังสือและนิสัยรักการอ่าน

การเลือกหนังสืออ่าน

การเลือกหนังสืออ่านมีความจำเป็นมาก นักอ่านที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักวิธีเลือกหนังสืออ่านให้ได้ประโยชน์สูงสุดแก่การอ่าน โดยพิจารณาวิธีเลือก (ศิวกานท์ ปทุมสูติ, 2540, หน้า 19-20) ต่อไปนี้

1. เลือกหนังสือที่มีสาระเรื่องราวตรงกับความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องอ่าน
2. เลือกหนังสือที่ดีมีคุณลักษณะ ดังนี้
 - 2.1 หนังสือที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าดี
 - 2.2 หนังสือที่มีกระแสวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางว่าดี
 - 2.3 หนังสือที่ได้รับรางวัลสำคัญๆ ในการประกวดขององค์กรที่มีคุณภาพ
 - 2.4 หนังสือซึ่งเขียนโดยนักเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของแวดวงนักอ่าน
 - 2.5 หนังสือที่มีคุณค่าดีพร้อมทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านความคิด ด้านกลวิธี ด้านทางภาษา ด้านรูปแบบ และการนำเสนอ
 - 2.6 หนังสือที่ได้รับการยอมรับศึกษาสืบทอดกันมาทุกยุคทุกสมัย
 - 2.7 เลือกหนังสือที่จะไม่โน้มนำไปในทางเสื่อมทั้งปวง

ที่มา : http://www.bangkapi.ac.th/MediaOnLine/weerawanWMD/unit4_part11.htm

การสร้างนิสัยรักการอ่าน

ในชีวิตประจำวัน มนุษย์ต้องรับรู้ข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ที่ทำได้ง่ายที่สุด และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุดเช่นกัน การสร้างนิสัยรักการอ่านจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ ผู้อ่านจึงควรหมั่นฝึกฝน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับตนเอง การจะสร้างนิสัยรักการอ่านได้นั้นผู้อ่านต้องวิเคราะห์ตนเองว่ามีอุปสรรคในการอ่านอย่างไรบ้าง เพื่อหาแนวทางแก้ไขให้มีนิสัยรักการอ่านขึ้นในตนเองต่อไป ทั้งนี้วิธีสร้างนิสัยรักการอ่านสามารถทำได้ดังนี้

- 1) สร้างแรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจเพื่อนำไปสู่นิสัยรักการอ่าน อาจทำได้หลายวิธี ดังนี้
 - 1.1) ให้สัญญา รางวัล หรือลงโทษตนเอง โดยให้สัญญาทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น กำหนดว่า
“ถ้าอ่านเล่มนี้จบ จะไปเที่ยว”
“ถ้าอ่านเรื่องนี้จบ จะไปดูโทรทัศน์ชักรื่อง”
“ถ้าอ่านบทนี้ไม่จบ จะไม่ยอมลุกไปกินข้าว”

ข้อควรระวังในการสัญญากับตนเอง คือ อย่าให้สัญญาในสิ่งที่ยากเกินไป ถ้าทำไม่ได้จะทำให้เกิดความ เบื่อหน่าย ท้อแท้ไม่อยากทำต่อไป

1.2) ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและโทษจากการไม่อ่านอยู่เสมอ เช่น

“ไม่อ่านฉลากยาจะทำให้ใช้ยาผิด เป็นอันตรายต่อชีวิต”

“ไม่อ่านหนังสือเรียนทำให้สอบได้คะแนนน้อย”

“ไม่อ่านป้ายจราจรทำให้ถูกปรับ”

1.3) ชักชวนคนอื่นให้อ่านเรื่องเดียวกัน แล้วนำมาสนทนากัน วิธีนี้ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน จะเกิดการอ่านวิเคราะห์หลายด้าน เป็นการเพิ่มประสบการณ์ และร่วมมือกันคิด

1.4) จัดแข่งขันการอ่านจากผู้อื่น เช่น แข่งขันกับเพื่อน ๆ กับคนในครอบครัว อาจจะเริ่มจากการอ่านเป็นหน้า เป็นบท เป็นเรื่อง และเป็นเล่ม ตามลำดับ

2) สร้างโอกาสและหาเวลาอ่าน การสร้างโอกาสและหาเวลาอ่าน สามารถทำได้โดยไปยังแหล่ง วัสดุการอ่าน เช่น ห้องสมุด ร้านขายหนังสือ หรือศูนย์หนังสือต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน หรือหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้น

3) เริ่มต้นการอ่านจากเรื่องที่ตนเองชอบหรือสนใจ การเริ่มต้นจากการอ่านเรื่องที่ตนชอบ สนใจ หรือเป็นประโยชน์ต่อตนเองก่อน ในขณะที่อ่านควรเปรียบเทียบประโยชน์ของเรื่องที่อ่านตามใจตนเองกับการอ่านเรื่องที่มีคุณค่าอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอ่านต่อไปให้มีความรู้หลากหลาย ไม่อยู่ในวงจำกัดเฉพาะเรื่องที่ตนเองสนใจเท่านั้น

4) สماعกับนักอ่านหรือผู้ที่ชอบอ่านหนังสือ เพื่อที่จะได้รับการชักนำหรือคำแนะนำที่ถูกต้อง และ จะได้เห็นตัวอย่างการอ่านจากผู้อื่น จนเกิดความเคยชิน และติดเป็นนิสัยรักการอ่านในที่สุด

5) ตั้งความหวังให้กับตนเอง โดยวางเป้าหมายว่าจะพัฒนาการอ่านให้เกิดผลอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่หวังผลตามที่ตั้งเอาไว้

6) ฝึกพิจารณา ฝึกทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านทุกครั้ง แล้วบันทึกผลการอ่าน นับตั้งแต่ที่มาของหนังสือ สาระสำคัญของเรื่อง ความคิดเห็นของผู้อ่าน ถ้อยคำที่คมคาย ฯลฯ เพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปตามโอกาสอันควร

7) ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการอ่านขึ้นเรื่อยๆ โดยอาจจะปฏิบัติตามคำแนะนำของตำรา หรือบุคคลผู้มีความสามารถในการอ่านก็ได้ พยายามปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และเกิดความก้าวหน้าเป็นระยะไป เช่น อ่านได้เร็วขึ้นใช้เวลาในการอ่านได้มากขึ้น จับสาระเรื่องราวที่อ่านได้ดีขึ้น เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การสร้างนิสัยรักการอ่านอาจมีอุปสรรคอยู่บ้าง ซึ่งจำเป็นจะต้องขจัดปัญหาให้หมดสิ้นก่อนฝึกนิสัย รักการอ่าน อุปสรรคเหล่านี้ ได้แก่

- 1) ไม่ชอบอ่าน ชอบทำกิจกรรมอื่นมากกว่า หรือเกียจคร้านที่จะอ่าน
- 2) มีปัญหาทางสุขภาพกายและสุขภาพใจ เช่น สายตาไม่ดี เครียด กังวล
- 3) สภาพแวดล้อมไม่ดี เช่น สถานที่ไม่เหมาะสม อุณหภูมิไม่พอดี แสงสว่างไม่พอ
- 4) ขาดทักษะทางภาษา อ่านแล้วไม่เข้าใจ
- 5) พื้นความรู้เดิมมีจำกัด เนื่องจากการศึกษาน้อย
- 6) ไม่มีเวลาอ่าน
- 7) อ่านช้า ไม่ชำนาญในการอ่าน
- 8) ไม่เห็นประโยชน์ของหนังสือ

ที่มา : <http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/utaradit/kanjana-c/thailand01/sec02p06.html>

ใบงานที่ 2.4 การประเมินค่าหนังสืออ่านนอกเวลา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือนอกเวลา 1 เรื่อง แล้วบันทึกข้อมูล

1. ชื่อหนังสือ
2. ชื่อผู้แต่ง
3. สำนักพิมพ์
4. ปีที่พิมพ์
5. ใจความสำคัญของเรื่อง
6. เนื้อหาและส่วนประกอบของเนื้อหา
.....
.....
.....
.....
.....
7. คุณค่าด้านการใช้ภาษา
.....
.....
.....
.....
8. แนวคิดของผู้เขียน
.....
.....
.....
.....